

Trauksmes celšana

Publicēts: 09.03.2020.

Atjaunināts: 22.07.2020.

[Trauksmes celšanas likums](#), kas stājās spēkā 2019. gada 1. maijā, nosaka ikvienam tiesības celt trausmi publiskajā un privātajā sektorā par darba vidē novērotu sabiedrības interešu apdraudējumu.

Trauksmes celšana – iespēja ikvienam veicināt likumīgu, godprātīgu, atklātu un pārredzamu iestādes darbību, izmantojot tiesības brīvi paust savu viedokli.

Trauksmes cēlētājs — fiziskā persona, kura sniedz informāciju par iespējamu pārkāpumu, kas var kaitēt sabiedrības interesēm, ja persona šo informāciju uzskata par patiesu un tā gūta, veicot darba pienākumus vai dibinot tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu.

Trauksmes celšanas ziņojumu var iesniegt:

- 1 ar [elektroniskās formas starpniecību](#) tīmekļvietnē www.trauksmescelejs.lv
- 2 vai arī [aizpildot veidlapu](#).

Likums paredz, ka trausmi par pārkāpumiem var celt tostarp ar **iekšējo trausmes celšanas sistēmu**. Tas nozīmē, ka ikviens iestādē nodarbinātais var informēt par kādu iespējamu, sabiedrībai būtiskas intereses skarošu pārkāpumu šīs iestādes darbībā, lai to laikus novērstu, pirms apdraudēta iestādes reputācija, tai radušies zaudējumi vai tiek iesaistītas kompetentās valsts institūcijas. Tieši darbiniekiem ir iespēja pamanīt iespējamus pārkāpumus un, pateicoties savām profesionālajām zināšanām un pieredzei, novērtēt to bīstamību.

Izmantojot ziņošanai iekšējo trausmes celšanas sistēmu, ziņojums nonāk vistuvāk “problēmas cēlonim” un paustās bažas var operatīvi izvērtēt, kā arī novērst iespējamo pārkāpumu vai identificēt sistemātiska rakstura trūkumus.

Kad saņemts trausmes cēlēja ziņojums, iesniedzēja personas dati tiek **pseidonimizēti**.

Trauksmes cēlēja personas datiem, ziņojumam un tam pievienotajiem rakstveida vai lietiskajiem pierādījumiem, kā arī trauksmes cēlēja ziņojuma izskatīšanas materiāliem ir **ierobežotas pieejamības informācijas statuss**.

Ikvienai personai (institūcijai), kas saņēmusi trauksmes cēlēja ziņojumu vai veic jebkādas darbības ar to, ir **irpienākums nodrošināt** trauksmes cēlēja personas datu **pienācīgu aizsardzību**. Trauksmes cēlēja personas datus var nodot **tikai** personām (institūcijām), **kurām tie nepieciešami** trauksmes cēlēja ziņojuma vai uz tā pamata ierosinātas pārkāpuma lietas izskatīšanai vai trauksmes cēlēja vai viņa radnieku aizsardzībai. [Vairāk par trauksmes cēlēja aizsardzību lasi trauksmescelejs.lv mājaslapas aizsardzības sadaļā.](#)

Vairāk par trauksmes celšanu uzzini www.trauksmescelejs.lv

Atbilstoši Trauksmes celšanas likumā noteiktajam, kā arī saskaņā ar 17.04.2019. apstiprinātajām Valsts kancelejas “Labās prakses vadlīnijām iekšējās trauksmes celšanas sistēmas izveidei”, Rīgas pilsētas pašvaldībā (turpmāk – Pašvaldība) ar Rīgas domes priekšsēdētāja 20.11.2019. iekšējiem noteikumiem Nr.RD-19-7-ntd [“Iekšējā trauksmes celšanas sistēma Rīgas pilsētas pašvaldībā”](#) ir noteikts, ka iekšējo trauksmes celšanas sistēmu Pašvaldībā veido atsevišķu iekšējo trauksmes celšanas sistēmu kopums.

Šajās Pašvaldības institūcijās (ieskaitot to padotības iestādes) ir izveidotas savas iekšējās trauksmes celšanas sistēmas, noteikta trauksmes cēlēju ziņojumu izskatīšanas kārtība un atbildīgie darbinieki:

- [Rīgas domes Finanšu departaments;](#)
- [Rīgas domes Īpašuma departaments;](#)
- [Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments;](#)
- [Rīgas domes Mājokļu un vides departaments;](#)
- [Rīgas domes Labklājības departaments;](#)
- [Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments;](#)
- [Rīgas domes Satiksmes departaments;](#)
- [Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas gaisma";](#)
- [Rīgas bāriņtiesa;](#)
- [Rīgas pašvaldības policija;](#)
- [Rīgas pilsētas būvvalde;](#)
- [Rīgas Austrumu izpilddirekcija;](#)
- [Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija;](#)
- [Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija;](#)
- [SIA "Getliņi EKO";](#)
- [SIA "Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs";](#)
- [Rīgas pašvaldības SIA "Rīgas satiksme";](#)
- [AS "Rīgas Centrāltirgus";](#)
- [SIA "Rīgas namu pārvaldnieks";](#)
- [SIA "Rīgas meži";](#)
- [SIA "Rīgas nami";](#)
- [SIA "Rīgas pilsētubūvnieks";](#)
- [SIA "Rīgas serviss";](#)
- [SIA "Rīgas ūdens";](#)
- [SIA "Rīgas veselības centrs";](#)
- [SIA "Rīgas 1.slimnīca";](#)
- [SIA "Rīgas 2.slimnīca";](#)
- [SIA "Rīgas Dzemdību nams".](#)

Trauksmes cēlēju ziņojumus par Pašvaldības centrālās administrācijas darbinieku un to Pašvaldības institūciju, kuras nav iepriekš uzskaitītas, darbinieku iespējamiem pārkāpumiem, kā arī uzskaitīto Institūciju vadītāju (valdes locekļu) iespējamiem pārkāpumiem izskata [Rīgas domes Birokrātijas apkarošanas centrs](#).

Rīgas domes priekšsēdētāja 20.11.2019. iekšējie noteikumiem Nr.RD-19-7-ntd ["Iekšējā trauksmes celšanas sistēma Rīgas pilsētā"](#)

Kas ir trauksmes cēlējs? Kādos gadījumos trauksme var tikt celta?

Saskaņā ar [Trauksmes celšanas likuma](#) 1.panta pirmās daļas 4.punktu:

- trauksmes cēlējs var būt tikai fiziska persona;
- trauksmi var celt par iespējamu vai jau notikušu pārkāpumu, kas var kaitēt sabiedrības interesēm;
- informācija par iespējamo pārkāpumu iegūta, veicot darba pienākumus, tostarp brīvprātīgo darbu, sniedzot pakalpojumus vai dibinot tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu.

Kuri gadījumi nav uzskatāmi par trauksmes celšanu?

Ne visi gadījumi, kad plānojat ziņot par pārkāpumiem, ir uzskatāmi par trauksmes celšanu. Ziņojums netiek atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu šādos gadījumos:

- ja trauksme tiek celta anonīmi;
- ja trauksmes cēlējs ir juridiska persona;
- ja tiek ziņots tikai par personīgu interešu aizskārumu nevis pārkāpumu, kas skar kādu sabiedrības grupu;
- ja sniegtas ziņas, kas nav gūtas saistībā ar trauksmes cēlēja profesionālo darbību;
- apzināti sniegtas nepatiesas ziņas;
- izpausta valsts noslēpumu saturoša informācija.

Kā noformēt trauksmes cēlēja ziņojumu?

Visērtāk ziņojumu ir sagatavot, aizpildot Trauksmes cēlēju ziņojuma [veidlapu](#). Ja vēlaties izmantot citu ziņojuma veidu, obligāti jānorāda:

- ka tas ir trauksmes cēlēja ziņojums;
- trauksmes cēlēja vārds, uzvārds;
- trauksmes cēlēja kontaktinformācija (e-pasts, tālrunis, adrese);
- vai informācija par pārkāpumu iegūta, veicot darba pienākumus.

Saskaņā ar [Iesniegumu likumā](#) un [Dokumentu juridiskā spēka likumā](#) noteiktajām prasībām trauksmes cēlēja ziņojumam jābūt pašrocīgi parakstītam vai parakstītam ar drošu elektronisko parakstu. Ja ziņojums sākotnēji tiks iesniegts bez paraksta (vienkāršs e-pasta sūtījums vai aizpildīta elektroniskā ziņojuma forma) un atbildīs trauksmes celšanas pazīmēm, atbildīgais darbinieks ar iesniedzēju sazināsies, lai nodrošinātu, ka ziņojums tiks parakstīts.

Kā iesniegt trauksmes cēlēja ziņojumu?

Trauksmes cēlēja ziņojums iesniedzams atbilstoši katras institūcijas norādītajai kārtībai. Parasti to iesniedz, nosūtot uz speciāli trauksmes ziņojumiem izveidotu e-pasta adresi, nosūtot pa pastu atbildīgajam darbiniekam, iesniedzot klātienē atbildīgajam darbiniekam vai ievietojot speciāli trauksmes cēlēju ziņojumiem izvietotā pastkastītē, kas atrodas institūcijas telpās.

Kuras ir atbildīgās personas (kontaktpersonas) trauksmes celšanas jautājumos Pašvaldībā?

Informācija par atbildīgajām personām atrodama uzklikšķinot uz attiecīgās institūcijas nosaukuma.

Kas notiek pēc trauksmes cēlēja ziņojuma iesniegšanas?

Pēc ziņojuma saņemšanas kompetentā institūcija, kurai ziņojums ir piekritīgs, septiņu dienu laikā to izvērtē, lai noteiktu, vai tas ir trauksmes cēlēja ziņojums. Triju dienu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par saņemtā ziņojuma atzīšanu/neatzīšanu par trauksmes cēlēja ziņojumu, iesniedzējam tiek nosūtīta atbildes vēstule.

Ja ziņojuma izskatīšanai nepieciešama papildu informācija, ar iesniedzēju sazināsies institūcijas kontaktpersona trauksmes celšanas jautājumos vai par ziņojuma izskatīšanu atbildīgā persona.

Divu mēnešu termiņā no dienas, kad ziņojums atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu, iesniedzējs tiek informēts par tā izskatīšanas rezultātu vai, ja izskatīšana vēl nav pabeigta – par ziņojuma izskatīšanas gaitu, papildus informējot arī par izskatīšanas rezultātu.

<https://www.riga.lv/lv/trauksmes-celsana>